BUSINESS મિત્ર Plus

તમારી હેલ્થ ઈન્શ્યોરન્સ પોલિસીના રિન્યૂઅલ સમયે ધ્યાને લેવા જેવી બાબતો

હેલ્થ ઈન્શ્યોરન્સ તમારા અને તમારા પરિવાર માટે સૌથી મહત્વપૂર્ણ નાણાકીય સુરક્ષા કવચમાંનું એક છે. હેલ્થ ઈન્શ્યોરન્સ પોલિસી ખરીદવી એ એક નિર્ણાયક પગલું છે, પરંતુ તેને સમજી વિચારીને રિન્યૂ કરવી પણ એટલી જ મહત્વપૂર્ણ છે. ઘણા પોલિસીધારકો રિન્યુઅલને માત્ર એક સામાન્ય પેમેન્ટ પ્રક્રિયા માને છે, પરંતુ ખરેખર આ તમારા કવરેજની સમીક્ષા કરવા, તેને અપગ્રેડ કરવા અને તેને વધુ સારું બનાવવાનો શ્રેષ્ઠ સમય છે. તમારી હેલ્થ ઈન્શ્યોરન્સ પોલિસી રિન્યૂ કરતી વખતે તમારે હંમેશા આ મુખ્ય બાબતો કરવી જોઈએ:

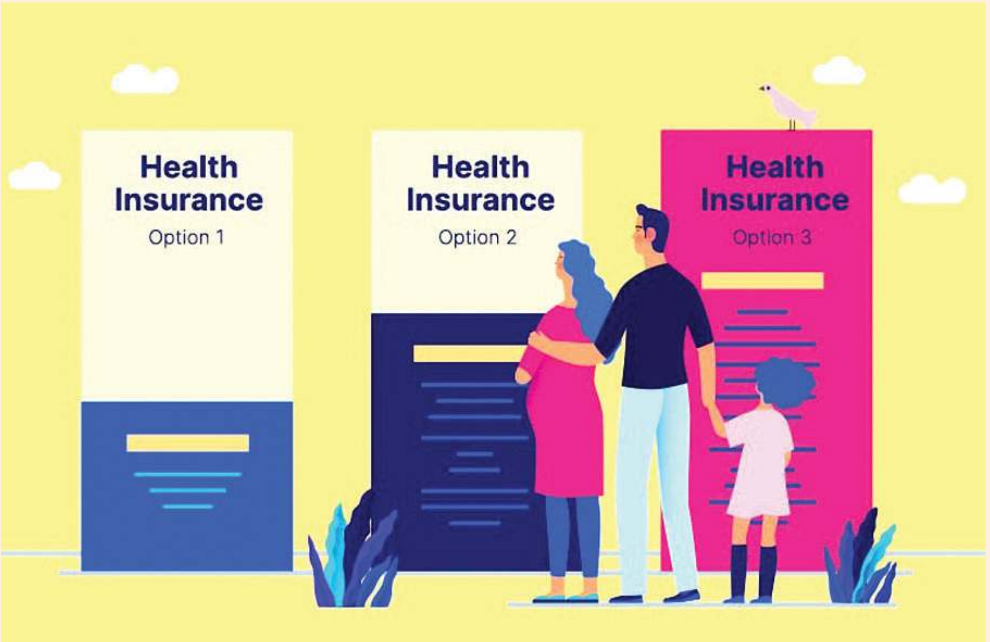

૧. રિન્યુઅલ વખતે હંમેશા તમારા વીમા સલાહકારની સલાહ લો

રિન્યુઅલ પેમેન્ટ કરતા પહેલા તમારા વીમા વેચાણકર્તા અથવા સલાહકારની સલાહ લેવી એ સૌથી મહત્વપૂર્ણ છતાં વારંવાર અવગણવામાં આવતું પગલું છે. દર વર્ષે અથવા બે વર્ષે, હેલ્થ ઈન્શ્યોરન્સ પોલિસીમાં નવી પ્રોડક્ટ સુવિધાઓ, નવા એડ-ઓન્સ/રાઈડર્સ, સુધારેલી મર્યાદાઓ અથવા બાકાત રાખવામાં આવેલી બાબતો અને બદલાતા પ્રીમિયમ સ્ટ્રક્ચર્સ (વધુ સારા ડિસ્કાઉન્ટ વિકલ્પો) આવતા હોય છે.

તમારા વીમા સલાહકાર તમને નીચે મુજબ મદદ કરી શકે છે:

- પોલિસીની શરતો અથવા લાભોમાં થયેલા ફેરફારો સમજાવવા.
- યોગ્ય અપગ્રેડ અથવા એડ-ઓન્સ/રાઈડર્સ સૂચવવા.
- એ જ કંપનીમાં અથવા બીજી વીમા કંપની સાથે વિકલ્પોની સરખામણી કરવામાં મદદ કરવી.
- તમારા પરિવારની બદલાતી સ્વાસ્થ્ય પ્રોફાઇલ મુજબ માર્ગદર્શન આપવું.

વીમા વેચાણકર્તા સાથેની એક ઝડપી ચર્ચા તમને મોંઘી ભૂલો ટાળવામાં અને તમારી પોલિસી તમારી જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરતી રહે તે સુનિશ્ચિત કરવામાં મદદ કરી શકે છે.

૨. રિન્યુઅલ સમયે વીમા કવચ વધારવું

હેલ્થકેર ખર્ચ ઝડપથી વધી રહ્યો છે, અને હોસ્પિટલના બિલ થોડા વર્ષો પહેલા કરતા આજે ઘણા વધારે છે. તેથી, જે કવર થોડા વર્ષો પહેલા પૂરતું લાગતું હતું તે આજે ઓછું પડી શકે છે. કવરેજ વધારવા માટે રિન્યુઅલ એ આદર્શ સમય છે, કારણ કે વીમા કંપનીઓ આ તબક્કે ઉચ્ચ વીમા રકમ આપવા માટે વધુ તૈયાર હોય છે.

વધારે કવરેજ લેવા માટે 'સુપર ટોપ-અપ' પોલિસી ખરીદવાનો બીજો વિકલ્પ પણ છે. આ તમારી બેઝ પોલિસીના વિસ્તરણ તરીકે કામ કરે છે અને જ્યારે તમારી બેઝ વીમા રકમ સમાપ્ત થઈ જાય ત્યારે તે શરૂ થાય છે. તમારા કવરેજને બમણું કે ત્રણ ગણું કરવા માટે તે ઘણીવાર ખર્ચ-અસરકારક રીત છે.

૩. કવરેજ વધારવા માટે ઉપયોગી એડ-ઓન્સ / રાઈડર્સ પસંદ કરો

હેલ્થ ઈન્શ્યોરન્સ પોલિસીઓ હોસ્પિટલમાં દાખલ થવા માટેનું મૂળભૂત કવરેજ પૂરું પાડે છે, પરંતુ એડ-ઓન્સ અથવા રાઈડર્સ સુરક્ષામાં નોંધપાત્ર વધારો કરી શકે છે. કેટલાક ઉપયોગી એડ-ઓન્સમાં શામેલ છે:

- રૂમ રેન્ટ વેવર : આ રાઈડર રૂમ કેટેગરી પરની મર્યાદા દૂર કરે છે.
- કન્ઝ્યુમેબલ્સ કવર : હોસ્પિટલના બિલમાં ગ્લોવ્સ, માસ્ક અને સિરીંજ જેવી વસ્તુઓનો ખર્ચ ૧૦-૧૫% જેટલો હોય છે, જે પ્રમાણભૂત પોલિસીઓ ઘણીવાર ચૂકવતી નથી. આ રાઈડર આવી વસ્તુઓને કવર કરે છે.

વેલ્થ ક્રિએશન
■ N J ઈન્ડિયા ઈન્વેસ્ટ પ્રા. લિ.

- નો ક્લેમ બોનસ / ગેરંટીડ બોનસ : જો આખા વર્ષમાં કોઈ ક્લેમ ન થયો હોય, તો રિન્યુઅલ વખતે તમારું કવર વધે છે. ગેરંટીડ બોનસમાં ક્લેમ કર્યા પછી પણ કવર વધતું રહે છે.
- OPD કવર : તે રોજિંદા હેલ્થકેર ખર્ચ જેવા કે ડોક્ટરની સલાહ અને નિદાન પરીક્ષણોને આવરી લે છે જેમાં હોસ્પિટલમાં દાખલ થવાની જરૂર હોતી નથી.

૪. પ્રીમિયમ ઘટાડવા માટે ડિડક્ટિબલ અથવા કો-પે વિકલ્પો તપાસો

જો તમે પરવડે તેવા પ્રીમિયમ સાથે મજબૂત કવરેજ ઈચ્છતા હોવ, તો રિન્યુઅલ વખતે ડિડક્ટિબલ અથવા કો-પેમેન્ટ વિકલ્પ પસંદ કરવા વિશે વિચારો.

હેલ્થ ઈન્શ્યોરન્સ રિન્યુઅલ એ તમારી સુરક્ષાને અપગ્રેડ અને મજબૂત કરવાની તક છે અને તેથી જ તેને સમજી વિચારીને રિન્યૂ કરવી પણ એટલી જ મહત્વપૂર્ણ છે

- ડિડક્ટિબલ : આ તે રકમ છે જે તમે ક્લેમ કરતા પહેલા તમારા પોતાના ખિસ્સામાંથી ચૂકવવા માટે સંમત થાઓ છો. આનાથી તમારું પ્રીમિયમ નોંધપાત્ર રીતે ઘટે છે.
- કો-પે : દરેક ક્લેમની રકમની અમુક ટકાવારી (દા.ત. ૧૦% કે ૨૦%) જે તમે ચૂકવવા માટે સંમત થાઓ છો.

૫. મલ્ટી-યર (બહુ-વર્ષીય) પોલિસી પર ડિસ્કાઉન્ટ મેળવો

૨ કે ૩ વર્ષ માટે એકસાથે પ્રીમિયમ ચૂકવીને, તમે ઘણીવાર ૫% થી ૧૫% સુધીની બચત કરી શકો છો. તેના ફાયદાઓમાં વાર્ષિક રિન્યુઅલ કરતા ઓછું પ્રીમિયમ અને વાર્ષિક પ્રીમિયમ વધારાથી સુરક્ષાનો સમાવેશ થાય છે.

૬. પર્સનલ એક્સિડન્ટ (વ્યક્તિગત અકસ્માત) કવરનો સમાવેશ કરો

હેલ્થ ઈન્શ્યોરન્સ હોસ્પિટલના ખર્ચને આવરી લે છે, પરંતુ તે અકસ્માતને કારણે થતી વિકલાંગતા અથવા આવકના નુકસાનની ભરપાઈ કરતું નથી. પર્સનલ એક્સિડન્ટ કવર અકસ્માત મૃત્યુ માટે વળતર, વિકલાંગતા માટે કવરેજ અને આવકના નુકસાનના લાભો આપે છે.

૭. સ્વાસ્થ્ય સંબંધિત જાહેરાત કાળજીપૂર્વક વાંચો

રિન્યુઅલ વખતે જો તમે પોલિસીમાં કોઈ ફેરફાર કરી રહ્યા હોવ, તો કોઈપણ નવી તબીબી સ્થિતિ અથવા જીવનશૈલીની આદતો (જેમ કે તમાકુ/ધૂમ્રપાન) વિશે જણાવવું અત્યંત મહત્વપૂર્ણ છે. ખોટી માહિતી અથવા માહિતી છુપાવવાથી ક્લેમ રિજેક્ટ થઈ શકે છે અથવા પોલિસી રદ થઈ શકે છે.

નિષ્કર્ષ : હેલ્થ ઈન્શ્યોરન્સ રિન્યુઅલ એ તમારી સુરક્ષાને અપગ્રેડ અને મજબૂત કરવાની તક છે. રિન્યુઅલ એ માત્ર એક વ્યવહાર નહીં, પણ સમજી-વિચારીને લીધેલો નિર્ણય હોવો જોઈએ.

મીડલ ઇસ્ટમાં યુદ્ધ છતાં સેફ હેવન ગણાતા સોનાના ભાવો સ્થિર, રોકાણકારો અચરજમાં મુકાયા

પશ્ચિમ એશિયામાં ઈરાન, અમેરિકા અને ઈઝરાયેલ વચ્ચે ચાલી રહેલા યુદ્ધનો વ્યાપ સાઉદી અરેબિયા, લેબેનોન, ઈરાક અને યુએઈ જેવા પાડોશી દેશો સુધી વધ્યો છે. સામાન્ય રીતે આવી જીયો પોલીટીકલ ઘટનાઓને કારણે સર્જાયેલી અરાજકતા અને અનિશ્ચિતતાને કારણે સેઈફ હેવન ગણાતા સોનાના ભાવમાં ઝડપી ઉછાળો થતો હોય છે, પરંતુ આ યુદ્ધની ઘટના બની હોવા છતાં તેનાથી વિપરીત, યુદ્ધની શરૂઆતથી, સોનાના ભાવમાં શરૂઆતી ઉછળકૂદ બાદ એક સ્થિર ભાવ જોવા મળી રહ્યો છે અને આંતરરાષ્ટ્રીય બજારોમાં સોનાની નિયત મર્યાદામાં વેપાર કરી રહ્યો છે. સેઈફ હેવન ગણાતા સોનામાં રોકાણકારોની દિલચસ્પી રહી નથી, તેની પાછળનું ગણિત કંઈક અલગ જ છે. જેના લીધે સોના-ચાંદીના ભાવ સ્થિર થઈ ગયા છે, પણ કરન્સી બજારમાં તોફાન થઈ રહ્યું છે. ઈરાન-અમેરિકા અને ઈઝરાયેલ યુદ્ધના લીધે સ્ટ્રેટ ઓફ હોર્મુઝનો માર્ગ અટવાઈ પડ્યો છે અને તેના લીધે ક્રુડ-ગેસની અછત ઉભી થઈ છે. હોર્મુઝની સામુદ્રધુનિ બંધ થવાને કારણે ક્રુડના ભાવમાં જોખમ પ્રીમિયમમાં નોંધપાત્ર વધારો થયો છે. ડબ્લ્યુટીઆઈ ક્રૂડ 60 ડોલર પ્રતિ બેરલથી વધીને 119 ડોલર પ્રતિ બેરલની ઊંચી સપાટીએ પહોંચી ગયું છે, જેના કારણે વિશ્વભરમાં ફુગાવો વધવાની આશંકા છે. આ ઉપરાંત, વિશ્વભરના રોકાણકારો સલામત રોકાણ વિકલ્પ ડોલર તરફ વળી રહ્યા છે, જે તાજેતરના અઠવાડિયામાં મજબૂત બન્યા છે.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, અમેરિકા અને ઈઝરાયેલ ઈરાનના પરમાણુ હથિયાર બનાવવાના પ્રયાસથી ખુશ નથી. તેથી, તેઓએ ઈરાનના પરમાણુ કાર્યક્રમ સાથે સંકળાયેલા બેઝને નિશાન બનાવ્યા. આ હુમલામાં ઈરાનના સર્વોચ્ચ નેતા આયતુલ્લાહ અલી ખામેનીની હત્યા થઈ હતી, જે 1989 થી દેશનું નેતૃત્વ કરી રહ્યા હતા. હવે આ યુદ્ધ વધુ વધ્યું છે, જે કોમોડિટીઝ માટે 'ભૌગોલિક રાજકીય જોખમ પ્રીમિયમ' બનાવે છે, અને હોર્મુઝની સામુદ્રધુનીમાંથી તેલ અને ગેસના પુરવઠાને વિક્ષેપિત કરે છે. તે એક મુખ્ય જળમાર્ગ છે જેમાંથી વિશ્વના 20 ટકા તેલના શિપમેન્ટ પસાર થાય છે.

સ્ટ્રેટ ઓફ હોર્મુઝ બંધ થવાથી ક્રુડ-ગેસની અછત ઉભી થતા રોકાણકારો ડોલર તરફ વળ્યા

બીજી તરફ, મજબૂત ડોલર અને વધતી ફુગાવાનું વાતાવરણ, યુદ્ધ દ્વારા ઉભા થયેલા ભૌગોલિક રાજકીય જોખમો હોવા છતાં, સોનાના ભાવમાં વધારો અટકાવી રહ્યા છે. ઊંચા વ્યાજ દર અને મજબૂત ડોલર સોનાના ભાવની વિરૂદ્ધ દિશામાં આગળ વધતા સોનાનો તેજીનો ટ્રેન્ડ ધીમો પડ્યો છે અને કિંમતો ઓછી રેન્જમાં એકીકૃત થઈ રહી છે.

સોનું 5165 ડોલર પ્રતિ ઔંસની આસપાસ કારોબાર કરી રહ્યું છે. છેલ્લા એક વર્ષમાં તેની કિંમતમાં 80 ટકાથી વધુનો વધારો થયો છે. એકલા 2025માં, તે 50 ગણાથી વધુ તેના સર્વોચ્ચ સ્તરે પહોંચ્યું છે. કિંમતી ધાતુ સતત ભૌગોલિક રાજકીય તણાવ, કેન્દ્રીય બેંકોની માંગ, ફેડરલ રિઝર્વની નીતિઓ અંગેની અનિશ્ચિતતા અને આર્થિક પુનઃપ્રાપ્તિની સંભાવનાઓ વચ્ચેના ઝઘડામાં ફસાઈ ગઈ છે. વર્તમાન વાતાવરણમાં, ત્રણ સંભવિત પરિસ્થિતિઓ ઉભી થઈ શકે છે.

જોકે કેટલાક નિષ્ણાતો માની રહ્યા છે કે, સ્ટ્રેટ ઓફ હોર્મુઝ ખુલી જશે અને ક્રુડની સપ્લાય ચેઈન પુનઃ શરૂ થઈ જતા ક્રુડના ભાવ ઓસરશે, અને ડોલરની માગ પણ ઘટશે, ત્યારે રોકાણકારો પરત ફરશે. જેમાં આ યુદ્ધથી પડનારી અસરથી વૈશ્વિક મંદી જોવા મળી શકે છે અને ભૌગોલિક રાજકીય તણાવની અસર સોનાના ભાવમાં જોવા મળશે. 2026ના વર્તમાન સ્તરથી સોનુ લગભગ 15થી 20 ટકાનો વધારો થઈ શકે છે. બીજી તરફ, મધ્યમ ગાળામાં ઈકોનોમિક

ગ્લોબલ બઝ

ગ્રોથમાં મંદી અને ફેડ દ્વારા રેટમાં નાનો ઘટાડો કરે તો સોનાના ભાવમાં 5થી 15 ટકાનો વધારો થઈ શકે છે. પણ જો ફેડરેટમાં ઘટાડો ન થાય અને મોંઘવારી વધે તો સોનાના ભાવમાં ઘટાડો પણ આવી શકે છે.

નિષ્ણાતો માની રહ્યા છે કે, હાલમાં સોનાની સાથે ચાંદી એક નિયત મર્યાદામાં વધઘટ સાથે સ્થિર બોલાઈ રહ્યા છે, સોનુ આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે 5000 ડોલરને ટકાવી રાખ્યું છે, તે 2026ના અંત સુધીમાં 5500 ડોલર સુધી પહોંચી જવાની પુરેપુરી શક્યતા છે, જ્યારે કેટલાક નિષ્ણાતોનું કહેવું છે કે, 2025માં સોનામાં જબરજસ્ત ઉછાળો આવી ગયો છે, તેથી આ વર્ષમાં સોનાની કિંમત વધવાના બદલે ઘટાડો આવી શકે છે અને નીચલા સ્તરે સ્થિર થઈ શકે છે.

યુદ્ધથી શેરબજારમાં ખાનાખરાબી, પણ આવનારા દિવસોમાં મોંઘવારી રડાવશે

ઈરાન સામે અમેરિકા અને ઈઝરાયેલના યુદ્ધને બે સપ્તાહ જેટલો સમય થઈ ગયો છે અને હજુય સુધી આ યુદ્ધ વિરામ માટેની કોઈ સંભાવના દેખાઈ રહી નથી, આ દરમ્યાન વૈશ્વિક બજારોની પાછળ ભારતીય શેરબજારમાં પણ આ યુદ્ધથી ખાનાખરાબી થઈ ગઈ છે. જેના લીધે રોકાણકારો લાચાર જોવા મળી રહ્યા છે. આ યુદ્ધ દરમ્યાન ભારતીય શેરબજારમાં રોકાણકારોના આશરે 35 લાખ કરોડ રૂપિયા ડૂબી ચુક્યા છે, તે દર્શાવે છે કે, રોકાણકારો ખૂબજ હતાશ થઈ ચુક્યા છે, જે નવા રોકાણ કરવાથી અડગા રહેતા જોવા મળી રહ્યા છે. જે રીતે સપ્તાહ દરમ્યાન ભારતીય શેરબજારમાં જોરદાર કડાકો બોલાયો છે અને શેરબજારમાં ખાનાખરાબી જોવા મળી રહી છે, તેને જોતાં આ યુદ્ધ હજુય એકાદ સપ્તાહથી વધુ સમય ચાલશે તો શેરબજારમાં વધુ ઝટકો આવશે અને ત્યારબાદ આ યુદ્ધથી ક્રુડ સહિતની ચીજવસ્તુઓ મોંઘી થઈ રહી છે, તેનાથી શેરબજારને આવનારા દિવસોમાં વધુ ઝટકા આવશે અને રોકાણકારો વધુ રડશે તેવું લાગી રહ્યું છે. આમ, શેરબજારમાં હજુય રોકાણકારોએ નવી ખરીદીથી અડગા રહેવું જોઈએ અને દરેક ઉછાળે નીકળતા રહેવું વધુ હિતાવહ સાબિત થશે.

ઈરાન સામે અમેરિકા અને ઈઝરાયેલના યુદ્ધમાં ઈરાનના સુપ્રીમો ખામેનીનું મોત થઈ ચુક્યું છે, એટલે અમેરિકા અને ઈઝરાયેલને આ યુદ્ધ પુરૂં થવાનો આશાવાદ હતો, પરંતુ ઈરાનના નવા સુપ્રીમોની નિયુક્તિ થઈ ગઈ છે અને તેને યુદ્ધ ચાલુ રાખવાની જાહેરાત કરી છે, ખાસ કરીને સ્ટ્રેટ ઓફ હોર્મુઝમાંથી પરિવહન બંધ કરી દેવાયું છે, જ્યાંથી 20 ટકાથી વધુ ઓઈલ અને ગેસના જહાજોનું પરિવહન થાય છે, જેના લીધે ક્રુડ અને ગેસની અછત સર્જાવા લાગી છે અને ભાવો ઝડપી ઉછળી જવા પામ્યા છે. જેના લીધે વિશ્વના મોટા ભાગના દેશોના અર્થતંત્ર ઉપર મોટો ફટકો પડ્યો છે.

મોંઘવારી વધશે, તો શેરબજાર લાંબાગાળા માટે મંદીમાં સરકશે, નિફ્ટી 21800 પોઈન્ટ સુધી ઘટવાની સંભાવના

ઈરાન-ઈઝરાયેલ અને અમેરિકાના યુદ્ધને હજુય બે સપ્તાહ જેટલો સમય થયો છે, પણ ક્રુડના ભાવો 119 ડોલરની સપાટીને ટચ કરી દીધા હતા અને હાલમાં 100 ડોલરની આસપાસ બોલાઈ રહ્યા છે, જે અગાઉ 60થી 65 ડોલરની સપાટીએ બોલાતા હતા. જેના લીધે ભારત સહિત વિશ્વના દેશોમાં મોંઘવારી વધી જવાની દહેશત સેવાઈ રહી છે.

સ્ટ્રેટ ઓફ હોર્મુઝથી માત્ર ક્રુડના પરિવહન નહીં પણ અન્ય ચીજવસ્તુઓની નિકાસને પણ અસર થઈ રહી છે અને તેના લીધે ભારતની નિકાસ બજારને પણ અસર પડી રહી છે. આમ, ભારતનો યુદ્ધમાં કોઈ રોલ નથી, છતાં મોટો આર્થિક ફટકો પડી શકે તેવી સંભાવના જોવાઈ રહી છે.

નિષ્ણાતોનું કહેવું છે કે, હાલમાં શેરબજારમાં ચાલી રહેલા ઘટાડાથી રોકાણકારો શોકમાં છે, આ સપ્તાહમાં સેન્સેક્સ આશરે 4000 પોઈન્ટ ઘટી ગયો છે, જ્યારે નિફ્ટી પાંચ ટકા તૂટી છે. ઘણા વર્ષો બાદ શેરબજારમાં આટલો મોટો સાપ્તાહિક ઘટાડો જોવાયો છે. અગાઉ 2020ના કોવિડના સમયગાળામાં તીવ્ર ઘટાડો જોવાયો હતો. હાલમાં રોકાણકારો નિરાશ છે.

એટલું જ નહીં, હાલમાં દરેક એસેટ ક્લાસ નબળી પડી છે. 28મી

માર્કેટ વોચ

ફેબ્રુઆરીથી શરૂ થયેલા યુદ્ધથી સેઈફ હેવન ગણાતા સોના-ચાંદીમાં ઉછાળો આવવો જોઈતો હતો, તે પણ થયો નથી અને સોનાના ભાવ નબળા ચાલી રહ્યા છે.

ડોલરની સામે રૂપિયો નબળો પડી રહ્યો છે. જે દોઢ ટકાથી વધુ નરમ પડ્યો છે. આમ તો યુદ્ધ થાય ત્યારે ઈક્વિટી ઘટતી હોય છે અને સોના-ચાંદીમાં ઉછાળો આવે છે, આ વખતે બંને ઘટયા છે, અને રૂપિયો પણ ઐતિહાસિક નીચલી સપાટીએ પહોંચી ગયો છે, જેને નિષ્ણાતો આ સ્થિતિ ચાલુ રહેશે તો રૂપિયો તૂટીને 95 બોલાય તો નવાઈ નહીં, તેવું કહી રહ્યા છે. આમ, આયાતી ચીજવસ્તુઓનો ભાવ વધશે, જેથી મોંઘવારી વધશે, તેથી સ્થિતિ સુધરે નહીં અને સ્થિર ન થાય ત્યાં સુધી શેરબજારમાં નવું રોકાણ કરવું નહીં અને ઉછાળો આવે તો નફો બુક કરતા રહેવું. હજુય બોટમ આવ્યું હોય તેવું લાગતું નથી, હજુય નિફ્ટીમાં 10 ટકા સુધીનો ઘટાડો આવે ત્યારબાદ બજારમાં પુનઃ રોકાણ શરૂ કરી શકાય.

FTA ફાર્મા, સ્વાસ્થ્ય સંભાળ અને મેડટેક ક્ષેત્રો માટે નવી તકો ખોલી રહ્યા છે

ભારતના મુક્ત વ્યાપાર કરારો (FTAs) ફાર્માસ્યુટિકલ, સ્વાસ્થ્ય સંભાળ અને તબીબી ટેકનોલોજી ક્ષેત્રો માટે નવી તકો ખોલી રહ્યા છે, જ્યારે દેશને વૈશ્વિક વેપારમાં તેની સ્થિતિ મજબૂત કરવામાં સક્ષમ બનાવી રહ્યા છે.

નવી દિલ્હીમાં "સબકા સાથ સબકા વિકાસ: ફુલફિલિંગ એસ્પિરેશન ઓફ પીપલ" પર બજેટ પછીના વેબિનાર 2026 ને સંબોધિત કરતા, કેન્દ્રિય વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રી પિયુષ ગોયલે કહ્યું હતું કે ભારતે છેલ્લા ત્રણ થી સાડા ત્રણ વર્ષમાં કુલ નવ મુક્ત વ્યાપાર કરારો પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે, જેમાંથી પાંચ છેલ્લા 12 મહિનામાં પૂર્ણ થયા છે. પરિણામે, વૈશ્વિક વેપારનો લગભગ બે-તૃતીયાંશ ભાગ હવે ભારત માટે ખુલ્લો છે. તેમણે નોંધ્યું કે આ કરારો ભારતને અન્ય ઘણા દેશોની સરખામણીમાં પ્રાધાન્યપૂર્ણ એક્સેસ પ્રદાન કરે છે, જેમાં નીચા ડ્યુટી અને વિસ્તૃત બજાર તકો છે, જેનાથી વેપાર વધારવા માટે નવા રસ્તાઓ ખુલે છે. તેમના મતે, ફાર્માસ્યુટિકલ અને સ્વાસ્થ્ય સંભાળ ક્ષેત્રોમાં વિશ્વ સાથે ભારતના વેપારનું સ્કેલ હવે પહેલા કરતાં ઘણું મોટું છે.

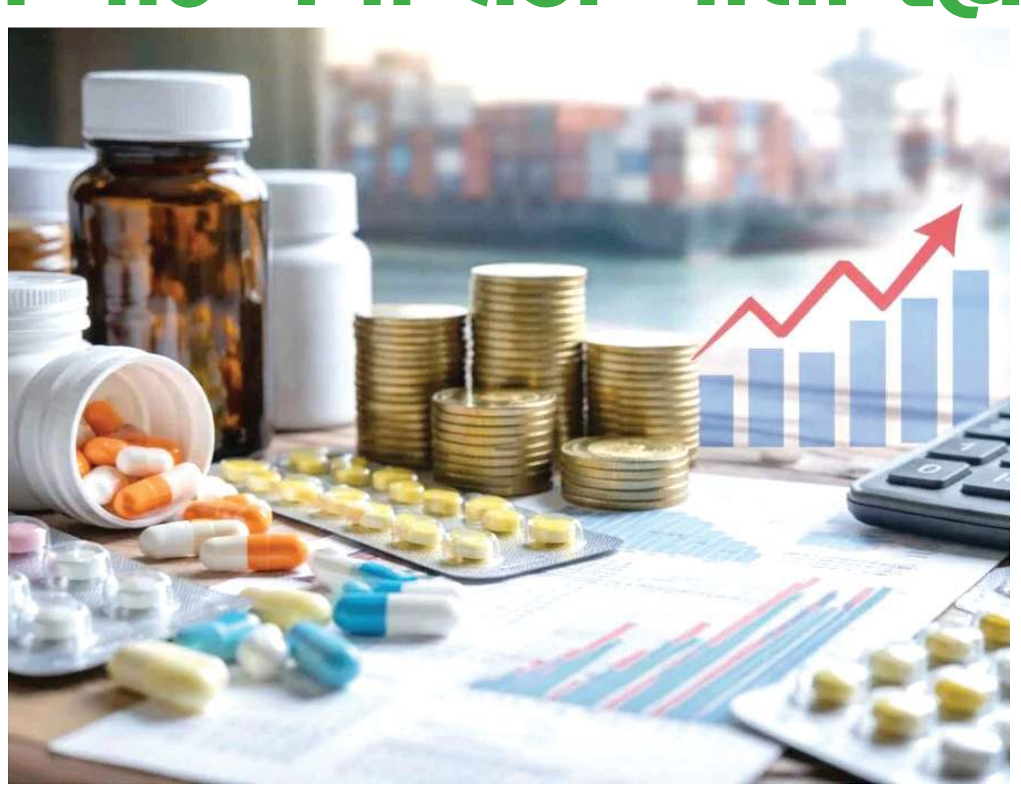

મુક્ત વ્યાપાર કરારો માત્ર મોટા ઉદ્યોગો સાથે જ નહીં, પરંતુ ખેડૂતો, માછીમારો, MSME, નાના ઉદ્યોગો અને વેપારીઓ સાથે પણ જોડાયેલા છે. તેમણે ઉમેર્યું કે આ કરારો ફાર્માસ્યુટિકલ્સ અને મેડ-ટેક ક્ષેત્ર જેવા ક્ષેત્રોને લાભ આપે છે જે તબીબી સાધનોનું ઉત્પાદન કરે છે, અને ઇનોવેશન અને ઉભરતી ટેકનોલોજીમાં કામ કરતા લોકો માટે નવી વૈશ્વિક તકો પણ ખોલે છે. ફાર્માસ્યુટિકલ ક્ષેત્રમાં ભારતની મજબૂત હાજરી પર પ્રકાશ પાડતા, તેમણે કહ્યું કે દેશને "ફાર્મસી ઓફ ધ વર્લ્ડ" તરીકે વ્યાપકપણે ઓળખવામાં આવે છે. તેમણે વિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યો કે પ્રધાનમંત્રી નરેન્દ્ર મોદીના નેતૃત્વમાં નાખવામાં આવેલો મજબૂત પાયો ભારતને આગળ વધવામાં અને વૈશ્વિક બજારોમાં નવી તકોને અનલોક કરવામાં મદદ કરશે.

મુક્ત વ્યાપાર કરારોના લાભો ત્યારે જ પ્રાપ્ત થશે જ્યારે વ્યવસાયો અને સંસ્થાઓ તેનો સક્રિયપણે ઉપયોગ કરશે. જ્યારે સરકાર માર્ગો ખોલી શકે છે અને તકો ઊભી કરી શકે છે, ત્યારે વેપાર અને વ્યવસાય આખરે ઉદ્યોગ દ્વારા સંચાલિત હોવા જોઈએ. ગોયલે કહ્યું કે ભારતે એક વ્યાપક સ્વાસ્થ્ય સંભાળ ઇકોસિસ્ટમ બનાવવી જોઈએ જે ઉત્પાદન, ઇનોવેશન, સ્ટાર્ટઅપ્સ અને હોસ્પિટલોને એકસાથે લાવે. આવી સંકલિત ઇકોસિસ્ટમ દેશને FTAs દ્વારા નિર્મિત તકોનો સંપૂર્ણ ઉપયોગ કરવા સક્ષમ બનાવશે. તેમણે ઉમેર્યું કે MSME આ પ્રક્રિયામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવશે, ખાસ કરીને ગુણવત્તા અપગ્રેડેશનમાં. તેમના મતે, ગુણવત્તાના ધોરણો અને પરીક્ષણ સુવિધાઓને મજબૂત કરવાથી એ સુનિશ્ચિત થશે કે ભારતમાંથી નિકાસ થતી પ્રોડક્ટ્સ 'બ્રાન્ડ ઇન્ડિયા' છબીને વધારે છે અને વૈશ્વિક સ્તરે દેશની ક્ષમતાઓને દર્શાવે છે.

ભારત વિશ્વના વિવિધ પ્રદેશો સાથે તેના વેપાર જોડાણને વિસ્તૃત કરી રહ્યું છે. તેમણે કહ્યું કે ભારત પાસે યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ, યુરોપિયન યુનિયન, યુનાઈટેડ કિંગડમ, ઓસ્ટ્રેલિયા અને ન્યુઝીલેન્ડ તેમજ ચાર યુરોપિયન ફ્રી ટ્રેડ એસોસિએશન દેશો - સ્વિટ્ઝર્લેન્ડ, નોર્વે, લિક્ટેંસ્ટીન અને આઈસલેન્ડ

બિઝનેસ વ્યૂ

સહિતની મુખ્ય અર્થવ્યવસ્થાઓ અને પ્રદેશો સાથે કરારો અથવા ચાલુ વાટાઘાટો છે. ગલ્ફ ક્ષેત્રમાં યુનાઈટેડ આરબ અમીરાત અને ઓમાન સાથે પણ કરારો પૂર્ણ થયા છે, જ્યારે ગલ્ફ કોઓપરેશન કાઉન્સિલના તમામ છ દેશોએ ભારત સાથે કરાર કરવામાં રસ દર્શાવ્યો છે. તેમણે ઉમેર્યું કે કેનેડા સાથેની ચર્ચાઓ ઝડપથી આગળ વધી રહી છે, જ્યારે લેટિન અમેરિકામાં મર્કોસુર દેશો અને યુરેશિયન ઇકોનોમિક યુનિયન સાથે પણ વાતચીત આગળ વધી રહી છે.

ભારત સાથે વેપાર સંબંધો મજબૂત કરવામાં વધતો વૈશ્વિક રસ ભારતની આર્થિક સંભાવનાઓની ઓળખને પ્રતિબિંબિત કરે છે. તેમણે નોંધ્યું કે ભારતીય અર્થતંત્ર, જે હાલમાં આશરે ચાર ટ્રિલિયન ડોલરનું છે, તે આગામી બે થી અઢી દાયકામાં લગભગ ત્રીસ ટ્રિલિયન ડોલર સુધી વધી શકે છે, જે વૈશ્વિક આર્થિક જોડાણ માટે ઐતિહાસિક તક રજૂ કરે છે.

મંત્રીએ સ્વાસ્થ્ય સંભાળ ક્ષેત્રને નિકાસ સાથે વધુ મજબૂતીથી જોડવાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે ભારતે કેરગિવર્સ અને નર્સ જેવા કુશળ વ્યાવસાયિકોને તાલીમ આપવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું જોઈએ, જેમની ભારત અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે નોંધપાત્ર માંગ છે. કૌશલ્ય વિકાસને મજબૂત કરીને, ભારત એક એવો કાર્યબળ બનાવી શકે છે જે નિકાસને સમર્થન આપે, રેમિટન્સ વધારે અને ભારતીય ઉત્પાદનો અને સેવાઓની વૈશ્વિક હાજરીને સરળ બનાવે.

ડિજિટલ હેલ્થ અને ઉભરતી ટેકનોલોજીના મહત્વ પર પણ પ્રકાશ પાડ્યો, અને નોંધ્યું કે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ અને ડિજિટલ હેલ્થ ઇન્ટિગ્રેશનને વૈશ્વિક સ્તરે વધતું ધ્યાન મળી રહ્યું છે. તેમણે કહ્યું કે આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સને આશંકા સાથે ન જોવી જોઈએ પરંતુ તેના બદલે તેને સક્ષમ ટેકનોલોજી તરીકે અપનાવવી જોઈએ. ભારતે, તેમણે નોંધ્યું, અદ્યતન એપ્લાઇડ ટેકનોલોજી અને AI-આધારિત ઉકેલો વિકસાવવા માટેની પ્રતિભા ધરાવે છે. આ ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ ટેલીમેડિસિનને પ્રોત્સાહન આપવા અને ડાયગ્નોસ્ટિક્સ સુધારવા માટે થઈ શકે છે, જે ભારતના 1.4 અબજ લોકો સુધી વધુ સારી સ્વાસ્થ્ય સંભાળ સેવાઓ પહોંચાડવામાં મદદ કરે છે.

જો વિવિધ હિતધારકો અલગ-અલગ કામ કરશે તો પ્રગતિ મર્યાદિત રહેશે. તેના બદલે, સરકાર, ઉદ્યોગ, સ્વાસ્થ્ય સંભાળ સંસ્થાઓ અને ઇનોવેટર્સ વચ્ચેના સંકલિત પ્રયાસો દેશ માટે વધુ લાભ સુનિશ્ચિત કરશે.

ગલ્ફ ક્ષેત્રમાં યુનાઈટેડ આરબ અમીરાત અને ઓમાન સાથે પણ કરારો પૂર્ણ થયા છે, જ્યારે ગલ્ફ કોઓપરેશન કાઉન્સિલના તમામ છ દેશોએ ભારત સાથે કરાર કરવામાં રસ દર્શાવ્યો

પરંપરાગત દવાઓમાં આયુર્વેદ અને યોગ જેવી પ્રણાલીઓને વિશ્વભરમાં વધુને વધુ માન્યતા મળી રહી છે. તેમણે સંશોધન વિસ્તારવાની, આ પ્રણાલીઓને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે પ્રમાણિત કરવાની અને અન્ય દેશો સાથેના સહયોગ દ્વારા તેમને વૈશ્વિક સ્તરે પ્રોત્સાહન આપવાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો હતો.